

**การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพ
การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล
สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข**
**The Development of Quality Management Model Enhancing
Educational Quality among Nursing Colleges under
the Jurisdiction of Praboromarajchanok
Institute, Ministry of Public Health**

เพลินตา พรหมบัวศรี* ชุตินา มาลัย**
รุ่งทิพย์ ไชยโยยงศ์** กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ**
Plernta Prombuasri* Chutima Malai**
Rungtip Chaiyoyingyong** Kannika Kitnopkiat**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารคุณภาพที่พัฒนาขึ้น โดยดำเนินการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ 2) การพัฒนารูปแบบ 3) การทดลองใช้รูปแบบ และ 4) การประเมินประสิทธิผลและยืนยันรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบ คือ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี และวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี โดยเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประเมินประสิทธิผลและยืนยันรูปแบบ ได้แก่ อาจารย์จากวิทยาลัย 3 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบ โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 59 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า “APPS-ADVICE model” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ (Aim: Achieving educational quality) 2) หลักการ (Principle: Participation) 3) กระบวนการบริหารคุณภาพ (Process of quality management : Processing ADVICE) 4) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ (Success factors: Strength of Leadership, Staff, Sources of Learning) โดยกระบวนการบริหารคุณภาพ ประกอบด้วย

5 ขั้นตอนเรียกว่า “ADVICE” คือ 1) การวิเคราะห์เป้าหมายคุณภาพ (A : Analyzing goals) 2) การออกแบบแผนบริหารคุณภาพ (D : Designing plan of quality management) 3) การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม (V : Vision deployment and participation) 4) การปฏิบัติและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้วัฒนธรรมคุณภาพ (IC : Implementation and Continuous learning) 5) การประเมินผล (E: Evaluation)

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารคุณภาพโดยประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้รูปแบบพบว่า

2.1) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยภาพรวมวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์รายองค์ประกอบเพิ่มขึ้น 4 องค์ประกอบ จาก 5 องค์ประกอบคุณภาพ

2.2) ผลลัพธ์การดำเนินงานบริหารคุณภาพตามความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 3 วิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยในระดับดี ($\bar{X} = 4.18, 4.05$ และ 4.40) และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยในระดับดี ($\bar{X} = 4.04, 4.09$ และ 4.27)

คำสำคัญ : คุณภาพการจัดการศึกษา รูปแบบการบริหารคุณภาพ

* ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

** อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

ABSTRACT

The purposes of the study were 1) develop quality management model enhancing educational quality among nursing colleges under jurisdiction of Praboromarajchanok Institute, 2) evaluate the effectiveness of the developed model. Four steps of research and development were conducted as follows; 1) Analyzing based line data, 2) Develop model, 3) Test the developed model. The subjects recruited by purposive sampling were 3 nursing colleges, Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi, Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi and Prachomklao College of Nursing, Petchaburi, and 4) evaluate the effectiveness of the developed model and finalized model. The samples were 59 instructors of 3 nursing colleges recruited by using purposive sampling. The research instruments were composed of questionnaire and interview focused on effectiveness evaluation.

The study revealed as follows;

1. The quality management model was named as “APPS-ADVICE model” comprising four components; 1) Aim (A: Achieving educational quality), 2) Principle (P: Participation), 3) Process of quality management (P: Processing ADVICE) and 4) Success factors in using model (S: Strength of leadership, Staff, Sources of Learning). The quality management process was composed of 5 steps called “ADVICE”; 1) Analyzing goals: A, 2) Designing plan of quality management: D, 3) Vision deployment and participation: V, 4) implementing and continuous learning: IC and 5) Evaluation and continuous improvement: E.

2. The effectiveness of quality management model;

- 2.1) The total mean scores on the results after deploy the model were assessed by the quality criterion of Bureau of Higher Education Standards. The quality score of 3 nursing colleges were increased 4 from 5 components of quality criterion.

- 2.2) The total mean scores on the results after deploy the model affecting organization in quality management toward the instructors, s opinion of 3 nursing colleges were at good level ($\bar{X}$ =4.18, 4.05 and 4.40, respectively). Moreover, the total mean scores on the instructors, satisfaction towards the model usage were at good level ($\bar{X}$ =4.04, 4.09 and 4.27, respectively).

Keywords : Educational Quality, Quality Management Model

* Director of Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi

** Instructors of Boromarajonani College of Nursing, Ratchaburi

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของประเทศ ทุกระดับให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมุ่งหวังให้ผลผลิต คือนักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพ ทั้งเชิงวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ถือเป็นผลลัพธ์เป้าหมายสำคัญของสถาบันการศึกษา¹ สถาบันจึงต้องตระหนักเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และดำเนินงานครอบคลุมภารกิจหลักสถาบันอุดมศึกษา²

การบริหารคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้บริหารในการที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยจุดมุ่งหมายสำคัญของการบริหารคุณภาพ คือ การสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นในในทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงาน ในองค์กร การปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพให้ทุกส่วนมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน โดยสอดคล้องกระบวนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพให้อยู่ในการทำงานประจำขององค์กร ภายใต้วัฒนธรรมขององค์กรและการร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยมาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เป็นข้อกำหนดขั้นต้น เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ แต่กลไกสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนให้เกิดคุณภาพการจัดการศึกษามากขึ้นคือบุคลากร ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สร้างกระบวนการให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ในระหว่างปฏิบัติงาน และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนางานให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาว่าเป็นหน้าที่ของทุกคน ในการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติและ

ร่วมกันรับผิดชอบ ดังนั้นการนำแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม มาใช้ในการบริหารคุณภาพ จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการบริหารเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

การบริหารคุณภาพผู้บริหารทุกระดับขององค์กรถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งในการทำให้เกิดคุณภาพการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีกระบวนการบริหารในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม มุ่งสู่การพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากร สร้างโอกาสในการร่วมแลกเปลี่ยนกับบุคลากรภายนอกหน่วยงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานและนำไปสู่การพัฒนาตนเองเพื่อเกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการบริหารคุณภาพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กรเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจะช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และทักษะของบุคลากรให้สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลดีในกระบวนการบริหารคุณภาพทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และเกิดความยั่งยืน³

นอกจากนี้การบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารทุกระดับและบุคลากร เพื่อร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายขององค์กร เพื่อการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน⁴ ช่วยกระตุ้นการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยบุคลากรควรที่จะเรียนรู้การบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาไปพร้อมกับการปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญ

กับการประเมินและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมินและการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา และได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนถึงการดำเนินงานว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใด เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน เป็นการปรับเปลี่ยนพื้นฐานการทำงานขององค์กร สร้างวัฒนธรรมคุณภาพในวิถีการทำงานร่วมกันของทุกคน โดยการบูรณาการงานพัฒนาคุณภาพกับการปฏิบัติงานประจำของทุกกลุ่มภารกิจ และความต้องการของสถาบัน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา วัฒนธรรมคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ และมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยกระตุ้นให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ และเป็นองค์กรแห่งคุณภาพ หากองค์กรมีวัฒนธรรมคุณภาพที่เข้มแข็ง การพัฒนางานย่อมประสบความสำเร็จได้ง่าย⁵

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล จึงให้ความสำคัญในการศึกษากระบวนการบริหารคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้

ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน

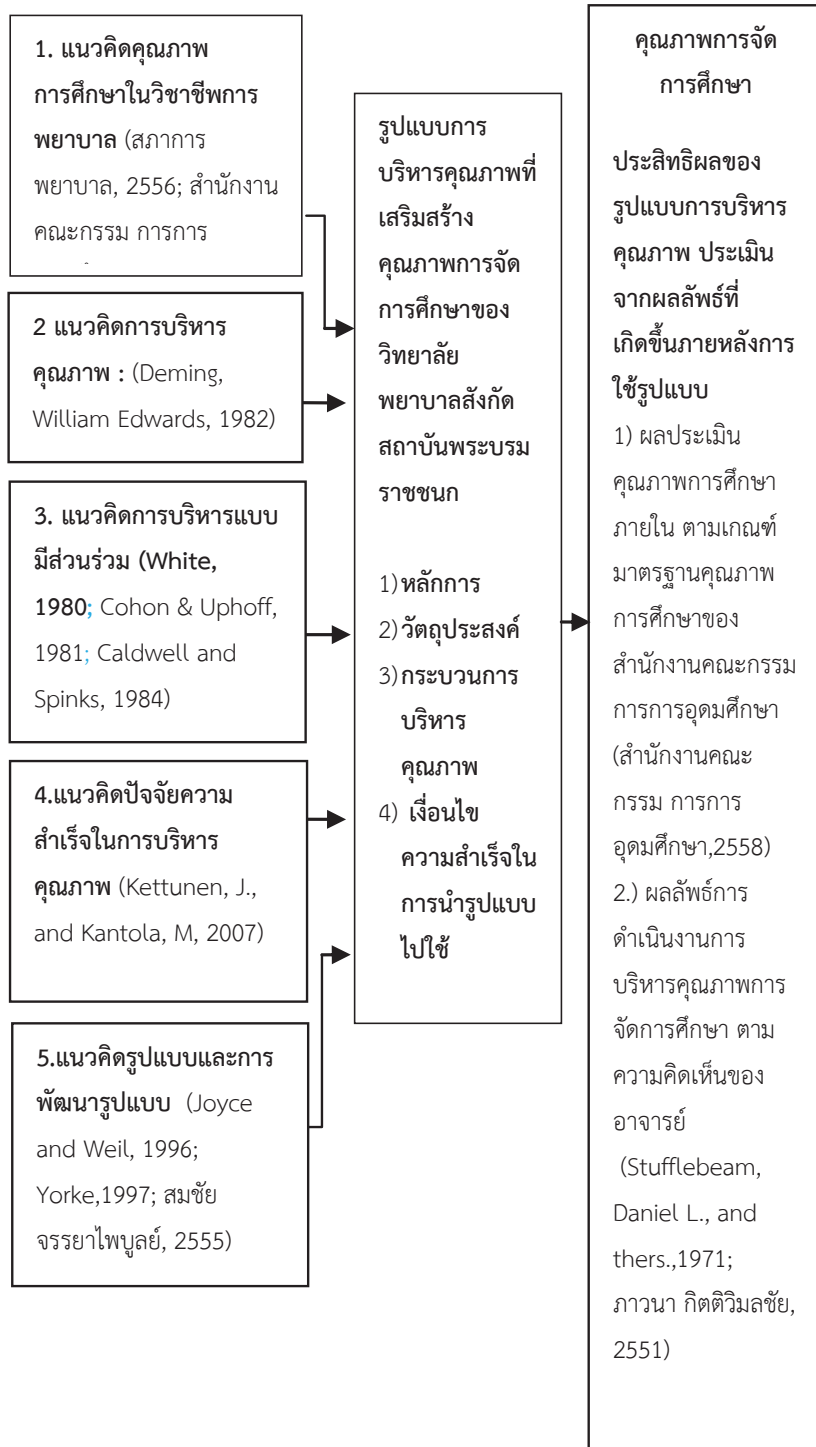
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
2. เพื่อประเมินประสิทธิผล ของรูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิดคุณภาพการศึกษาในวิชาชีพการพยาบาล การบริหารคุณภาพตามวงจรบริหารคุณภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารคุณภาพ รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพ ที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา และใช้แนวคิดคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ (R1)

1. วิเคราะห์เอกสารคุณภาพการศึกษา ของวิทยาลัย สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ เพื่อศึกษาองค์ประกอบรูปแบบ

2. วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคุณภาพ และคุณภาพการจัดการศึกษา ได้แก่ แนวคิดคุณภาพการศึกษา ในวิชาชีพการพยาบาล การบริหารงานคุณภาพ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารคุณภาพและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์แนวทางบริหารคุณภาพ นำมากำหนดหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการบริหารคุณภาพ เงื่อนไขความสำเร็จ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อสรุปสาระสำคัญ

3. ประชุมสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำร่างรูปแบบ โดยจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558 โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) ดังนี้

1) กำหนดหน่วยการสุ่ม (Sampling unit) โดยคัดเลือกเครือข่ายวิทยาลัย 1 เครือข่าย จาก 5 เครือข่าย สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้หน่วยการสุ่ม คือ วิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง 2

2) กำหนดวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากหน่วยการสุ่ม คือ วิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง 2 โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก คือวิทยาลัยที่มีผลการ

บริหารคุณภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ระดับดีขึ้นไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 ถึง 2557 ได้วิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 แห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท และวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

3) กำหนดประชากรจากวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องหลักในการบริหารงานคุณภาพ ได้แก่ รองผู้อำนวยการ คณะกรรมการบริหารวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา/หัวหน้างานของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ได้ประชากรจำนวน 168 คน

4) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยใช้เกณฑ์ประชากรเป็นหลักร้อยละ เพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน จากประชากร 168 คน

5) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการ 12 คน หัวหน้าภาควิชา 17 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา 7 คน หัวหน้างาน 6 คน เครื่องมือที่ใช้คือแนวคำถามการสนทนากลุ่ม การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพ ที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

4. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการประชุมสนทนากลุ่ม มาสรุปสาระสำคัญเพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ (D1)

1. ยกร่างรูปแบบการบริหารคุณภาพ ที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา โดยนำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามาประมวลผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) กำหนดองค์ประกอบ และยกร่างรูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา โดยการประชุมกลุ่มสนทนา (Focus group discussion) ระดมความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) จากผู้มีความรู้และประสบการณ์ การประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการด้านการประกันคุณภาพและด้านการสอน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

3. นำผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เหมาะสมกับการนำไปทดลองใช้ในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพ (R2)

นำรูปแบบไปทดลองใช้ กับวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ในปีการศึกษา 2558 ดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการทดลองใช้รูปแบบฯ โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก คือ 1) เป็นวิทยาลัยที่มีการดำเนินงานบริหารคุณภาพมาแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา เพื่อนำผลลัพธ์คุณภาพมาศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพการบริหารงานคุณภาพ 2) ผู้บริหารวิทยาลัยให้ความสนใจ ในการนำรูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ไปดำเนินงานบริหารคุณภาพ ตามบริบทและสภาพการณ์ของวิทยาลัย ผลการคัดเลือกได้วิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 แห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี และวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

2. ทดลองใช้รูปแบบฯ โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลหลังการทดลอง (One-Shot Case Study) ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสร้างความเข้าใจการใช้รูปแบบ กระบวนการบริหารคุณภาพ วิธีประเมินผลหลังการทดลอง ให้กับทีมผู้บริหารและอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง โดยจัดประชุมปฏิบัติการ วันที่ 6 มกราคม 2559

2.2 วิทยาลัยดำเนินการบริหารคุณภาพตามรูปแบบฯ ระหว่างเดือนมกราคม - กรกฎาคม 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งได้รับการพิจารณาความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

3. ติดตามสนับสนุนการใช้รูปแบบ โดยผู้วิจัยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานบริหารคุณภาพ ในระหว่างที่กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 วันที่ 11 เมษายน 2559 ครั้งที่ 2 วันที่ 30 มิถุนายน 2559 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้จากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลและยืนยันรูปแบบการบริหารคุณภาพ (D2)

การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) กำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ประจำ จากวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรคบุรี และวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ที่ปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา 2558 2) ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา หัวหน้างานตามพันธกิจ อาจารย์ประจำหลักสูตร หัวหน้าภาควิชา หัวหน้างานบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ได้จำนวนประชากร 70 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 59 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

2. กำหนดเกณฑ์ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารคุณภาพ

2.1 ผลลัพธ์การดำเนินงานบริหารคุณภาพตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ผ่านการรับรองผลจากคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2558 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2557 โดยพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลลัพธ์รายองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ

การพิจารณาประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นว่ามีคุณภาพส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ได้มีการกำหนดข้อตกลงเป็นฉันทามติร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่นำรูปแบบไปทดลองใช้โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิผลคือ วิทยาลัยมีผลประเมินคะแนนเฉลี่ยของผลลัพธ์รายองค์ประกอบเพิ่มขึ้น 4 องค์ประกอบ จาก 5 องค์ประกอบคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการนำไปทดลองใช้มีเงื่อนไขของระยะเวลาการใช้รูปแบบได้เพียง 2 ภาคการศึกษา

2.2 ผลลัพธ์การดำเนินงานการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ 7 ด้าน คือ การบริหารจัดการ ด้านการสอน การวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การประกันคุณภาพ และคุณภาพบัณฑิต และความพึงพอใจของอาจารย์ภายหลังการใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา

โดยมีเกณฑ์การประเมินประสิทธิผล คือ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานบริหารคุณภาพและความพึงพอใจของอาจารย์ภายหลังการใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีขึ้นไป (มากกว่า 3.51)

3. เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึงตุลาคม 2559 ด้วยวิธีการสอบถามความคิดเห็นและประชุมสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถามการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพ และแบบสัมภาษณ์ประสิทธิผลรูปแบบการบริหารคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลประสิทธิผลของรูปแบบตามเกณฑ์ที่กำหนด ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

4. ยืนยันรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัย จัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการบริหาร นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา และการบริหาร คุณภาพสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 15 คน เพื่อยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบ

5. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมา ปรับปรุงรูปแบบการบริหารคุณภาพ เป็นรูปแบบ ฉบับสมบูรณ์

การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล

โครงร่างวิจัยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ซึ่งผู้วิจัยจะพิทักษ์สิทธิและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ร่วมวิจัย โดยอธิบายวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติในการวิจัย ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้ร่วมวิจัยมีอิสระในการตัดสินใจขอถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในการวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ร่วมวิจัย ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยชื่อและข้อมูล ที่อ้างอิงถึงความ เป็นบุคคลของผู้ร่วมวิจัย แต่จะนำเสนอข้อมูล ในภาพรวมเท่านั้น

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแบบการบริหารคุณภาพ ที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา

พบรูปแบบ มีชื่อว่า “APPS – ADVICE model” มี 4 องค์ประกอบ คือ

1) วัตถุประสงค์ (Aim: Achieving educational quality) เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2) หลักการ (Principle: Participation) การบริหารคุณภาพโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ ใช้วงจรคุณภาพขับเคลื่อน

3) กระบวนการบริหารคุณภาพ (Process of quality management: Processing ADVICE) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์องค์การและเป้าหมายคุณภาพ (A : Analyzing goals) วิเคราะห์องค์การโดยใช้หลักการ 4M's ได้แก่ การวิเคราะห์ศักยภาพบุคลากร (Man) ระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศซึ่งแปลงความรู้ที่อยู่ในรูปของผลงาน และกระบวนการปฏิบัติงาน (Management) ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบัน (Material and Money) เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ เป้าหมายที่สอดคล้องกับความสามารถของวิทยาลัย ภายใต้ความท้าทายของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ขั้นที่ 2 การออกแบบแผนบริหารคุณภาพ (D: Designing plan of quality management) โดยใช้หลักการ “3P” ดำเนินการดังนี้

1) วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า เพื่อออกแบบแผนบริหารคุณภาพ ให้สามารถตอบสนองผลลัพธ์ การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกด้าน มุ่งเน้นเพื่อตอบสนองการดำเนินงานที่ดี โดยดำเนิน การตามหลักการ 3P ดังนี้

P1 : Participation คือ การเปิดโอกาส ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ ร่วมตัดสินใจอย่างมีเหตุผล พิจารณาความเหมาะสมในการดำเนินงาน ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในกิจกรรม หรือกระบวนการของระบบการประกันคุณภาพ

P2 : Proactive คือ ส่งเสริมปัจจัยนำเข้าที่พัฒนาแผนบริหารคุณภาพให้เกิดการทำงานเชิงรุก

P3 : Innovation Built-in Process นำนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการมาใช้ในกระบวนการบริหารคุณภาพ

2) ออกแบบแผนบริหารคุณภาพ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการดำเนินงานที่ดี โดยการส่งเสริมการปฏิบัติงานให้เกิดผลลัพธ์ตามพันธกิจที่เหนือกว่ามาตรฐาน และพิจารณาแบบแผนบริหารคุณภาพที่สอดคล้อง ทั้งการบรรลุเป้าหมายและบริบทขององค์กร

ขั้นที่ 3 การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม (V: Vision deployment and participation)

ผู้บริหารใช้การสื่อสารวิสัยทัศน์ ถ่ายทอดกลยุทธ์ขององค์กร เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนแผนบริหารคุณภาพไปสู่การปฏิบัติ โดยประยุกต์ใช้หลักการถ่ายทอดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายจากระดับหน่วยงาน สู่ระดับบุคคล (Cascading) ภายใต้หลักการมีส่วนร่วม กำหนดระบบการถ่ายทอดเป้าหมายของวิทยาลัย และตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ไปยังหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง และกำหนดผู้รับผิดชอบ เป้าหมายของตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จการดำเนินงาน จัดทำข้อตกลงผลการปฏิบัติงาน (PA) รายบุคคล โดยสะท้อนจากการถ่ายทอดตัวบ่งชี้ และเป้าหมายระดับวิทยาลัยสู่ระดับบุคคล

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้วัฒนธรรมคุณภาพ (IC: Implementing and continuous learning)

ผู้บริหารปรับเปลี่ยนพื้นฐานการทำงาน ให้เป็นวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร โดยบูรณาการพันธกิจ และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยหลัก “3A” ดังนี้

A1 : Aware คือ การสร้างความตระหนักคุณค่าการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ “หลักเกณฑ์” การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การกำหนดแผนการประเมิน การรวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำเป็น “หลักฐานเชิงประจักษ์”

A2 : As continuous learning คือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพิ่มเติมตลอดเวลา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

A3 : Accountability คือ การสร้างความร่วมรับผิดชอบผลลัพธ์คุณภาพขององค์กร โดยกำหนดแนวปฏิบัติ ให้ทุกคนมีโอกาสเลือกรับผิดชอบตัวบ่งชี้คุณภาพ เพื่อดำเนินงานตามกระบวนการและพัฒนาผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายของวิทยาลัย โดยคำนึงถึงดุลยภาพระหว่างประโยชน์วิทยาลัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ขั้นที่ 5 การประเมินผล (E: Evaluation) ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือ 3R (Review) ดำเนินการดังนี้

R1: Before Action Review (BAR) คือ การประเมิน เพื่อควบคุมคุณภาพก่อนปฏิบัติงาน โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์แผนบริหารคุณภาพร่วมกันก่อนนำไปปฏิบัติงาน เพื่อประกอบการตัดสินใจพิจารณาเลือกปรับลด/เพิ่ม โครงการ/กิจกรรม หรือการเลือกตอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ก่อนนำแผนบริหารคุณภาพไปใช้จริง

R2 : During Action Review (DAR) คือ การประเมินเพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพระหว่างปฏิบัติงาน ตามสภาพจริงอิงหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยประเมินคุณภาพการศึกษาภายในอย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและคาดการณ์ผลการดำเนินการที่ผ่านมาอิงค่าเป้าหมายและเกณฑ์ตัวชี้วัด เพื่อพิจารณาปรับโครงการ/กิจกรรมหรือการดำเนินงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ให้ได้ตามเป้าหมาย

R3 : After Action Review (AAR) คือ การประเมินเพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณภาพหลังการปฏิบัติงาน โดยการเรียนรู้ร่วมกันภายหลังรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อติดตามจุดเด่น

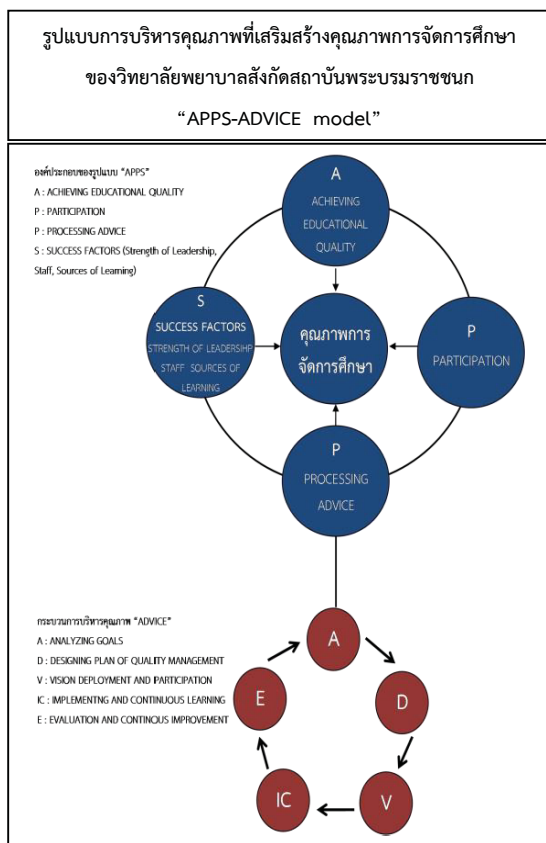
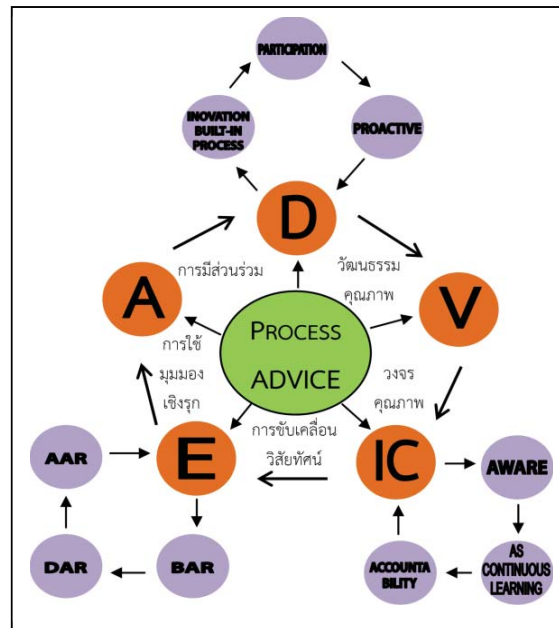
จุดด้วย ข้อเสนอแนะ และร่วมกันวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ

4) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบบริหารคุณภาพไปใช้ (Success factors)

4.1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (Strength of leadership) ได้แก่ ภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญในการบริหารคุณภาพ

4.2) ปัจจัยด้านผู้ปฏิบัติ (Staff) ได้แก่ บุคลากรเคารพข้อตกลงร่วมกัน ทีมบริหารที่เข้มแข็ง มีความเชี่ยวชาญในงาน เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

4.3) ปัจจัยด้านแหล่งเรียนรู้ (Sources of learning) ได้แก่ การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือด้านคุณภาพและระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ 2 รูปแบบ “APPS-ADVISE model”
กระบวนการบริหารคุณภาพ “ADVISE”

แผนภาพที่ 3 กระบวนการบริหารคุณภาพ “ADVICE”

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารคุณภาพ ที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จากการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้รูปแบบ พบว่า

2.1) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยภาพรวมวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์รายองค์ประกอบเพิ่มขึ้น 4 องค์ประกอบ จาก 5 องค์ประกอบคุณภาพเมื่อจำแนกรายวิทยาลัยพบว่า วิทยาลัยจำนวน 2 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยของผลลัพธ์รายองค์ประกอบเพิ่มขึ้น 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการผลิตบัณฑิต และ ด้านการวิจัย และสามารถคงสภาพผลการประเมินที่มีค่าคะแนนเต็ม 5 คะแนนจำนวน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริการวิชาการ ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านบริหารจัดการ และมีวิทยาลัย 1 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยของผลลัพธ์

รายองค์ประกอบเพิ่มขึ้น 1 องค์ประกอบ คือ ด้าน วัฒนธรรม และด้านบริหารจัดการ แต่ทั้งนี้ พบว่า การผลิตบัณฑิต และสามารถคงสภาพผลประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยของผลลัพธ์รายองค์ประกอบลดลง มีค่าคะแนนเต็ม 5 คะแนน จำนวน 3 องค์ประกอบ 1 องค์ประกอบ คือ ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ คือ ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลป ดั่งตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์การดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพจำแนกตามวิทยาลัย และรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบ คุณภาพ	คะแนนเฉลี่ยผลลัพธ์รายองค์ประกอบ					
	วิทยาลัยที่ 1		วิทยาลัยที่ 2		วิทยาลัยที่ 3	
	ปทศ.2557	ปทศ.2558	ปทศ.2557	ปทศ.2558	ปทศ.2557	ปทศ.2558
1	4.10	4.38	3.92	3.98	4.29	4.39
2	3.96	3.35	2.85	2.96	4.24	4.53
3	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
4	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
5	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
รวม	4.39	4.33	4.02	4.07	4.54	4.63

2.2) ผลลัพธ์การดำเนินงานบริหารคุณภาพตามความคิดเห็นของอาจารย์ ภายหลังการใช้รูปแบบ การบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมทั้ง 3 วิทยาลัยมีค่าเฉลี่ย ระดับดี ($\bar{X} = 4.18, 4.05$ และ 4.40) และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบมีค่าเฉลี่ยในระดับดี ($\bar{X} = 4.04, 4.09$ และ 4.27) ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลลัพธ์การดำเนินงานบริหารคุณภาพตาม ความคิดเห็นของอาจารย์ ภายหลังการใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพ ที่เสริมสร้างคุณภาพ การจัดการศึกษา โดยภาพรวมจำแนกตามรายวิทยาลัย (n=59)

วิทยาลัย	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
วิทยาลัยพยาบาลที่ 1	20	4.18	.71	ดี
วิทยาลัยพยาบาลที่ 2	15	4.05	.53	ดี
วิทยาลัยพยาบาลที่ 3	24	4.40	.68	ดี

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา (n=59)

วิทยาลัย	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
วิทยาลัยพยาบาลที่ 1	20	4.04	.77	ดี
วิทยาลัยพยาบาลที่ 2	15	4.09	.37	ดี
วิทยาลัยพยาบาลที่ 3	24	4.27	.74	ดี

การอภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา โดยรูปแบบชื่อว่า “APPS-ADVICE model” ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ (Aim: Achieving educational quality) 2) หลักการ (Principle : Participation) 3) กระบวนการบริหารคุณภาพ (Process of quality management : Processing ADVICE) 4) เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ (Success factors: Strength of Leadership, Staff, Sources of Learning) โดยกระบวนการบริหารคุณภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนเรียกว่า “ADVICE” คือ 1) การวิเคราะห์เป้าหมายคุณภาพ (A : Analyzing goals) 2) การออกแบบแผนบริหารคุณภาพ (D : Designing plan of quality management) 3) การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม (V : Vision deployment and participation) 4) การปฏิบัติและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้วัฒนธรรมคุณภาพ (IC : Implementation and Continuous learning) 5) การประเมินผล (E: Evaluation) ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยสังเคราะห์ แนวคิดการพัฒนากระบวนการกับการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อวิเคราะห์ขั้นตอนการ

บริหารคุณภาพ และได้เป็นรูปแบบที่ชื่อว่า APPS-ADVICE model ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารคุณภาพที่ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากกระบวนการบริหารคุณภาพที่เริ่มจากการวิเคราะห์องค์กรและเป้าหมายคุณภาพจะทำให้องค์กร วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจจะเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานรวมถึงความต้องการการพัฒนาในอนาคต⁶ การวิเคราะห์สภาพขององค์กร จึงถือเป็นจุดเริ่มต้น ที่เชื่อมโยงไปถึงวิธีการหรือเครื่องมือที่จะนำสู่การปรับปรุงและพัฒนาองค์กร⁷ สอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่มที่ว่า “การวิเคราะห์เป้าหมายและ สถานการณ์ร่วมกัน ทำให้เราทุกคนได้รับรู้ มีการให้ข้อมูลจากผู้รับผิดชอบ จึงได้รู้ว่าตนต้องทำอะไรบ้าง ส่วนผลลัพธ์องค์กรที่ยังน้อย มีหลายคนอาสาช่วย ทุกคนมีการนำมาบอก และร่วมใจกัน จากแต่ก่อนแย่งงานเป็นส่วนๆ ต่างคนต่างก็ทำกันไป” ผลการวิเคราะห์องค์กรนำไปสู่การออกแบบแผนการพัฒนาการบริหารคุณภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และคำนึงถึงการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพงาน นอกจากนี้ส่วนสำคัญที่เป็นเสมือนเข็มทิศแก่ผู้ปฏิบัติ และเข็มมุ่งสู่เป้าหมายองค์กร คือ

วิสัยทัศน์ซึ่งช่วยให้เกิดประสิทธิผลของกระบวนการบริหารคุณภาพ และเกิดความยั่งยืน^๖ นอกจากนี้วิสัยทัศน์ร่วมกับการกำหนดพันธกิจที่ชัดเจน จะผลักดันให้บุคลากรเกิดความพยายามในการเรียนรู้และหาประสบการณ์ เป็นการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรเพื่อนำไปสู่คุณภาพงาน^๓ การเรียนรู้ของบุคลากรในองค์กรสำคัญมาก เพราะความรู้ในเกณฑ์ตัวชี้วัดต่างๆ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง ดังปรากฏจากการสนทนากลุ่ม “ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้ ทำให้ความเข้าใจเกณฑ์ไม่ตรงกัน ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน มาปีนี้ดีขึ้นมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทุกคนมีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ” เมื่อบุคคลมีการปฏิบัติและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นและตั้งใจพัฒนาคุณภาพให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ พันธกิจถือเป็นบริบทลักษณะการทำงาน และความรับผิดชอบของบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการปฏิบัติ ขณะเดียวกันยังถือเป็นแรงจูงใจ และแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนั้นการดำเนินการให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่ยึดหยุ่นสอดคล้องกับการปฏิบัติตามพันธกิจ จึงถือเป็นองค์ประกอบสำคัญการบริหารคุณภาพ^๖ นอกจากนี้การดำเนินงาน ให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง องค์กรจำเป็นต้องประเมินตนเอง และตรวจติดตามคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการทำให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์กรรู้จุดแข็ง จุดอ่อนตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน^๗

2) ประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารคุณภาพพบว่า ภายหลังจากใช้รูปแบบ ผลประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาของวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4

ใน 5 องค์ประกอบคุณภาพ และยังพบว่าผลลัพธ์การดำเนินงานบริหารคุณภาพตามความคิดเห็นอาจารย์โดยภาพรวมทั้ง 3 วิทยาลัยมีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ระดับดี ($\bar{X} = 4.40, 4.05$ และ 4.18) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การประกันคุณภาพ คุณภาพบัณฑิตพบว่า ความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานอยู่ระดับดีทุกด้าน โดยวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งมีผลลัพธ์เป็นไปตามเกณฑ์ ทั้งนี้สืบเนื่องจากการนำรูปแบบ “APPS-ADVICE model” ไปใช้ในการบริหารคุณภาพ ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากรูปแบบการบริหารคุณภาพฯ มีหลักการสำคัญในการบริหารคุณภาพ ที่มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกระดับ และเป็นวงจรคุณภาพที่มีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัย ที่พบว่าการบริหารคุณภาพให้ประสบผลสำเร็จ ปัจจัยสำคัญในการบริหารคุณภาพ คือการมีส่วนร่วมในการบริหารคุณภาพ^{3,8} ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารคุณภาพ จะส่งผลให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ¹⁰⁻¹¹ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยหลักการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์” เพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้กระบวนการบริหารคุณภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ในการนำไปสู่คุณภาพการจัดการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การให้บุคลากรมีส่วนร่วมวิเคราะห์ห้องครุ ใช้มุมมองเชิงรุกในการวิเคราะห์ห้องครุ เพื่อให้บุคลากรรับรู้สถานการณ์และบริบทขององค์กร นำไปสู่การร่วมกันกำหนดเป้าหมายคุณภาพที่ท้าทาย เกิดความรู้สึกร่วมมีส่วนร่วมและมีการทำงานทิศทางเดียวกัน ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Donald Kirkpatrick⁸ ที่ระบุว่าปัจจัย

สำคัญในการบริหารคุณภาพคือ การมีส่วนร่วม และ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชูติพนธ์ นามวงศ์¹² ที่พบว่า การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สภาพการณ์ขององค์กร ทำให้รู้จุดอ่อนที่จะนำมา พัฒนา รวมถึงสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ “วิทยาลัย มีประชุมร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ ชี้แจง ทุ้งงานทราบระดับผลงานของวิทยาลัย ทำให้รู้ สถานการณ์ มีเป้าหมายร่วมกันทุกคนในการกำหนด กิจกรรมเพื่อพัฒนา”

การออกแบบแผนบริหารคุณภาพ โดยให้ ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ และพัฒนา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามพันธกิจที่เหนือ กว่ามาตรฐาน และมุ่งพัฒนาผลลัพธ์สู่เป้าหมาย คุณภาพ โดยส่งเสริมให้บุคลากรใช้มุมมองเชิงรุก (Proactive) ส่งเสริมการนำนวัตกรรมการบริหาร จัดการ มาใช้ในกระบวนการบริหารคุณภาพ (Innovation Built-in Process) แผนการบริหาร คุณภาพจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยนำไปสู่การปฏิบัติที่ เป็นรูปธรรม เป็นการปฏิบัติที่คำนึงถึงการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลต่อ คุณภาพของงาน^{7,8,13} การปรับเปลี่ยนพื้นฐานการ ทำงานขององค์กร สร้างวัฒนธรรมคุณภาพในวิธีการ ทำงานร่วมกันของทุกคน โดยการบูรณาการงาน พัฒนาคุณภาพกับการปฏิบัติงานประจำของทุกกลุ่ม การกิจ และความต้องการของสถาบัน เพื่อส่งผลต่อ คุณภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ สุนันทา แก้วสุข¹⁴ ซึ่งพบว่ามหาวิทยาลัยที่ผ่านการประเมิน คุณภาพระดับดี มีการบูรณาการองค์ประกอบและ ตัวบ่งชี้คุณภาพกับพันธกิจต่างๆ และมานะศักดิ์ หงส์คำชัยและคณะ¹⁵ พบว่าการพัฒนาการบริหาร งานคุณภาพให้หน่วยงานได้มาตรฐานคุณภาพ ต้อง ทำให้ทุกคนในองค์กรเกิดความตระหนัก มีความ เข้าใจ และมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานคุณภาพการ

ศึกษา โดยบูรณาการเป็นภาระงานหลัก ในการ ทำงานร่วมกับภาระงานสอน ก่อให้เกิดการขับเคลื่อน งาน ด้วยความร่วมมือ ทั้งระดับบุคคลและกลุ่ม การกิจเข้าด้วยกัน ที่ส่งผลที่ดีต่ออนาคตขององค์กร⁷

นอกจากนี้กระบวนการมีส่วนร่วมยังส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ดีในองค์กร สอดคล้อง กับการศึกษาของ นัยนา นิลพันธ์¹⁶ และ สุรินทร์ แก้วมณี¹⁷ พบว่าข้อดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารที่ดี สามารถ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน และ ช่วยลดความสับสนของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการสื่อสารวิสัยทัศน์ขององค์กร จำเป็น ต้องสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมและ ขับเคลื่อนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่ การพัฒนาเป้าหมายขององค์กร วิสัยทัศน์จะช่วย ปรับและส่งผลต่อประสิทธิผลของกระบวนการบริหาร คุณภาพ และเกิดความยั่งยืน³ การมีวิสัยทัศน์ร่วม จึงเป็นเสมือนเข็มทิศแก่ผู้ปฏิบัติ เพื่อไปถึงเป้าหมาย องค์กรนั่นเอง⁸

วัฒนธรรมคุณภาพเป็นหัวใจสำคัญของการ พัฒนา หากองค์กรขาดวัฒนธรรมในการทำงานที่มี ประสิทธิภาพ ก็ส่งผลให้ขับเคลื่อนการพัฒนาได้ยาก ในทางกลับกันหากองค์กรมีวัฒนธรรมคุณภาพที่ เข้มแข็ง การพัฒนางานย่อมประสบความสำเร็จ ได้ง่าย การดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม คุณภาพของกลุ่มพันธกิจ ส่งผลดีอย่างไร อธิบาย ได้ว่า พันธกิจถือเป็นบริบท ลักษณะการทำงาน และความรับผิดชอบของบุคคล มีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจและการปฏิบัติ ขณะเดียวกันยังถือเป็น แรงจูงใจ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพราะฉะนั้นการดำเนินการให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพ ที่ยืดหยุ่น สอดรับกับการปฏิบัติพันธกิจจึงถือเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารคุณภาพนั่นเอง⁸

นอกจากนี้ขั้นตอนของกระบวนการบริหารคุณภาพ ยังให้ความสำคัญกับการดำเนินงานบริหารคุณภาพให้เกิดเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ โดยการทำงานตามวงจร PDCA ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการทำงาน ที่ทุกคนยอมรับและมีความเชื่อร่วมกันว่าเป็นวิธีการทำงานที่มีคุณภาพ การบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพเป็นการดำเนินงานที่มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อผลลัพธ์ในกระบวนการบริหารคุณภาพในการมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายคุณภาพ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ^{3,18} สอดคล้องกับ มยุรีแพร่หลาย (2554) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามกระบวนการ PDCA ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพ

ผลสืบเนื่องจากขั้นตอนบริหารคุณภาพในการปฏิบัติและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายใต้วัฒนธรรมคุณภาพ โดยส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Management) และพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลอย่างต่อเนื่อง ในระหว่างการทำงานบริหารคุณภาพเป็นระยะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานและนำไปสู่การพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับการศึกษาของ Hajar Jani³ ที่กล่าวว่า การสร้างความตระหนัก (aware) ในการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรจะมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาคุณภาพงาน และทุกคนต้องมีความกระจำ และเข้าใจในระบบการบริหารคุณภาพ จึงควรส่งเสริมกระบวนการให้ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่บุคลากร โดยผู้วิจัยได้จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทำงานบริหารคุณภาพ 2 ครั้ง ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ต่ออาจารย์ในการพัฒนาความรู้สู่การปฏิบัติและการเรียน

รู้ที่เกิดขึ้นทั้ง 3 วิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีทั้งภาพรวมและรายด้าน เนื่องมาจากขั้นตอนในกระบวนการบริหารคุณภาพ ผู้วิจัยให้ความสำคัญในการปฏิบัติและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประเมินผลและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อควบคุมคุณภาพก่อนปฏิบัติงาน ติดตามตรวจสอบระหว่างปฏิบัติงาน และหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพหลังการประเมิน ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง ที่จะส่งผลให้การประเมินผลมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม และสามารถมั่นใจได้ว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารคุณภาพจะได้ตามมาตรฐานที่กำหนด¹⁹ การประเมินตนเอง และการตรวจติดตามคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการสำคัญในการทำให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการที่ทำให้องค์กรสามารถรู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง นำไปสู่การพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมาย²⁰

จากผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มีวิทยาลัย 1 แห่ง องค์กรประกอบด้านการวิจัย คະแนนเฉลี่ยผลลัพธ์ลดลง ทั้งนี้เนื่องมาจากอาจารย์มีภาระงานมากขึ้น ประกอบกับกระบวนการวิจัยและการดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่ผลการวิจัย ค่อนข้างใช้เวลามาก ส่งผลให้ผลลัพธ์การดำเนินงานด้านการวิจัยไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และมีคะแนนลดลง สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม “วิจัยทำแล้วใช้ว่า จะเสร็จเร็ว ต้องวางแผนระยะยาว ต้องใช้เวลา และต้องให้ความสำคัญจริงๆ ครูมีภาระงานมากหลายพันธกิจ วิจัยเป็นงานยาก บางคนก็ไม่มีเวลาหรือความพร้อมจะทุ่มเทให้งานในส่วนนี้” สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาวนา กิตติวิมลชัย และคณะ²¹ พบว่าอุปสรรคของการดำเนินงานคุณภาพการศึกษาคือบุคลากรมีภาระงานมาก ส่งผลทางลบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีจุดเด่นที่สำคัญในการนำไปใช้ในการบริหารคุณภาพ ได้แก่ 1) เป็นรูปแบบการบริหารที่มีการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำในการควบคุมคุณภาพ หรือเป็นลักษณะที่มีพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษา แนะนำ 2) มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ บริบทของแต่ละองค์กร และวัฒนธรรม องค์กรที่แต่ละวิทยาลัยนำไปใช้ 3) เป็นรูปแบบที่เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการทำงานที่บูรณาการการบริหารคุณภาพ ซึ่งจากจุดเด่นของรูปแบบทั้ง 3 ข้อ ทำให้วิทยาลัยต่างๆ สามารถนำรูปแบบไปใช้ได้ง่าย มีความยืดหยุ่นในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย และจุดเด่นทั้ง 3 ข้อ ล้วนมีความสำคัญต่อการบริหารคุณภาพเนื่องจากการบริหารคุณภาพในองค์กรทุกฝ่ายต้องมีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ต้องไม่ให้เป็นการระคายเคืองหรือขัดขวางของใครคนหนึ่ง ดังนั้นการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารคุณภาพ จึงทำให้การดำเนินงานขององค์กร มีการทำงานที่เกิดจากการช่วยเหลือ สนับสนุน ซึ่งกันและกัน และเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความผูกพันต่อกัน และเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร²² และจากลักษณะของการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้การบริหารงานคุณภาพภายในองค์กรมีความยืดหยุ่นมากขึ้น และการบูรณาการในหลายมิติเพื่อการบริหารคุณภาพ เช่น การสื่อสาร การใช้มุมมองเชิงรุก การมีส่วนร่วม การเรียนรู้และการพัฒนา เป็นต้น ซึ่งมิติเหล่านี้จะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างเสริมกระบวนการบริหารคุณภาพให้เกิดประสิทธิผล จากการบริหารงานที่ดีมีคุณภาพทั้งองค์กร และบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สถาบันพระบรมราชชนก ควรกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัย โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2) ผลการพัฒนาในรูปแบบการบริหารคุณภาพที่เสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษา ชื่อว่า “APPS-ADVICE model” ที่เป็นส่วนสรุปของรูปแบบได้ผ่านกระบวนการพัฒนา และตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารสถาบันพระบรมราชชนก ควรนำข้อเสนอนี้ไปพิจารณาวางแผน เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพ ช่วยสร้างเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางรูปแบบการวิจัยครั้งนี้

3) ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ควรมียุทธศาสตร์สนับสนุน ผู้ปฏิบัติ และส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษา รูปแบบการบริหารคุณภาพ ที่วัดประสิทธิผลในมิติที่ครอบคลุมคุณภาพของผู้เรียน และควรขยายผลรูปแบบไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างของวิทยาลัยพยาบาลที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น บริบทของเครือข่ายที่แตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ การจัดการศึกษาในหลักสูตรอื่นของสถาบันพระบรมราชชนก เป็นต้น เพื่อจะได้ข้อเสนอนี้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริหารคุณภาพ เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2) กระบวนการศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพ โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและนักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา เพื่อให้ได้มุมมองเชิงรุกที่มีความหลากหลาย และท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ส่งผลต่อประสิทธิภาพของรูปแบบในมิติที่กว้างขึ้น

REFERENCES

1. Sudjaritjan, B. The model of high potency organization of Nursing college under the jurisdiction of Ministry of Public Health. Dissertation for doctoral degree of Education (Educational Administration). Silapakorn University. Nakornpathom; 2010. (in Thai)
2. Meesuk, P. The crisis of graduates school and roles of university. Taksinwichakarn, 2008. (in Thai)
3. Jani, H. Modeling Total Quality Management in higher education with case based learning. Journal of Next Generation Information Technology (JNIT), 2012 (3): 99-109.
4. Nathongborjarus, T. The quality management of the primary school, area of Beungglum, Office of the Private Education Commission. Master degree of Education (Educational Administration), Chiang Rai Rajabhat University, 2010. (in Thai)
5. Teutoy, A. The TQM model in Rajamangala University of Technology. Dissertation for doctoral degree of Education (Educational Administration). Silapakorn University. Nakornpathom; 2008. (in Thai)
6. Yorke, M. "This way QA," Quality Assurance in Evaluation. 5(February 1997): 97-100.
7. Marshood, S,. Quality assurance in Australian higher education: historical and future development. Asia Pacific Educ. Rev, 2011(12):475-483.
8. Kettunan, J., and Kantola, M. Strategic planning and quality assurance in the Bologna Process. Perspective, 2007: 11(3), 67-73.
9. Ibara, C., E. Developing quality assurance culture for sustainable university education in Nigeria. Journal of Education and Practice. 2015, vol6(29):142-147.
10. Thongchai, A. Participation model in development of internal quality assurance of small-size school under The Secondary Education Service Area Office 28. Dissertation for Master degree of Education (Educational Administration), Mahasarakham University, 2015. (in Thai)

11. Buapad, P. The factors affecting the succeed of participatory educational administration: case study of Sunsaleuk school under the Secondary Education Service Area Office 4, Chiangrai province. Dissertation for Master degree of Education (Educational Administration), ChiangRai Rajabhat University, 2010. (in Thai)
12. Namwongs, C. The participatory management of the primary school, Wachirawit School, Chiangmai province. Dissertation for Master degree of Education (Educational Administration), Chiangmai University, 2013. (in Thai)
13. Anane. G. Managing quality assurance in higher education: The case of the University of Energy and Natural Resources, Ghana. *Journal of Education and Practice*, 2016;7(22):41-46
14. Kaewsuk, S. The model of quality assurance that assessed in good level: case study in Nakornpathom Rajabhat, Dissertation for Doctoral degree of Education (Educational Administration), Burapa University, 2010. (in Thai)
15. Hongkumchai, M. The development of quality assurance management, Srisakase Rajabhat University, 2013. (in Thai)
16. Nilapan, N. The characteristic of leaders in participatory administration, the local municipality school, area office 1. Dissertation for doctoral degree of Education (Educational Administration), Silpakorn University, Nakornpathom, 2013. (in Thai)
17. Kaewmanee, S. The model of participatory administration of committee to promote efficiency of . the primary school, Dissertation for doctoral degree of Education (Educational Administration), Naresuan University, 2013. (in Thai)
18. Dill, D. Through Deming, s Eyes: a cross national analysis of quality assurance policies in higher education. *Quality in Higher Education*, 1995 (1), 2: 195
19. Buathong, S. The quality management of the primary school, Office of the Private Education Commission. Master degree of Education (Educational Administration), ChiangRai Rajabhat University, 2010. (in Thai)
20. Ibara, C., E. Developing quality assurance culture for sustainable university education in Nigeria. *Journal of Education and Practice*.2015,vol6(29):142-147.
21. Kittiwimonchai, P. Efficiency and effectiveness of quality assessment. Dissertation for Doctoral degree of Education (Educational Administration), Khon Kaen University University, 2008. (in Thai)
22. Joyce, M. Weil, and Showers, M. *Models of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon, 1992.